

1. دولت موقت انقلاب به ریاست چه کسی بود؟ مهندس مهدی بازرگان

2. دولت موقت به ریاست مهندس مهدی بازرگان به همراه شورای انقلاب برای استقرار نظام سیاسی جدید چه کارهای مهم انجام دادند؟

جواب شماره 1 تا 4

درس ۱۱

تهیه و تنظیم کبری باکویی دبیر ناحیه 2 ساری

استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با فرمان و تأکید امام خمینی ره، دولت موقت و شورای انقلاب مأموریت یافتند که هر چه زودتر اقدامات لازم برای تعیین و تأسیس نظام سیاسی جدید را انجام دهند. در این درس شما مهم‌ترین اقداماتی را که به تأسیس، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی انجامید و نیز توطئه‌های دشمنان داخلی و خارجی برای جلوگیری از استقرار و تثبیت نظام نوپای اسلامی را بررسی خواهید کرد.

3. برگزاری همه پرسی برای تعیین نظام سیاسی جدید در چه تاریخی انجام شد و نتیجه آن چه شد؟

4. چرا ۱۲ فروردین در تقویم به عنوان روز جمهوری اسلامی نامگذاری شده است؟

استقرار نظام جمهوری اسلامی

5. مجلس خبرگان قانون اساسی در چه تاریخی برای چه منظوری تشکیل شد؟

همه پرسی جمهوری اسلامی ۱۰ و ۱۱ فروردین ۱۳۵۸

از فردای پیروزی انقلاب اسلامی، دولت موقت انقلاب به ریاست مهندس مهدی بازرگان به همراه شورای انقلاب علاوه بر اداره امور کشور، برای استقرار نظام سیاسی جدید کارهای مهمی انجام دادند.

۱- برگزاری همه پرسی تعیین نظام سیاسی جدید

4) 3) این همه پرسی روزهای ۱۰ و ۱۱ فروردین ۱۳۵۸ برگزار شد و نتیجه آن که در ۱۲ فروردین اعلام شد، نشان داد که بیش از ۹۸ درصد شرکت کنندگان به جمهوری اسلامی رأی مثبت داده‌اند. 3) به همین دلیل، ۱۲ فروردین در تقویم به عنوان روز جمهوری اسلامی نام گذاری شده است. 4)

۲- تدوین قانون اساسی

5) چند ماه بعد از همه پرسی، مردم با حضور در پای صندوق‌های رأی، ۷۲ نماینده مجلس خبرگان قانون اساسی را برگزیدند تا قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را تدوین و تصویب کنند. مجلس خبرگان قانون اساسی از مرداد ۱۳۵۸ کار تدوین قانون اساسی جدید را آغاز کرد. 5)

مهندس مهدی بازرگان، رئیس دولت موقت انقلاب، در کنار امام خمینی ره

تسخیر لانه جاسوسی 6) در زمان تدوین قانون اساسی، دانشجویان موسوم به پیرو خط امام در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا را در تهران تسخیر کردند. 6) 7) آنان علت این اقدام را تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود

6. سفارت آمریکا در تهران توسط چه کسانی و در چه تاریخی تسخیر شد؟

7. علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟

1. واکنش امام خمینی نسبت به تسخیر سفارت آمریکا در تهران توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟
2. واکنش مجلس خبرگان قانون اساسی نسبت به تسخیر سفارت آمریکا چه بود؟
3. مهندس مهدی بازرگان و اعضای کابینه او نسبت به تسخیر سفارت آمریکا چه واکنشی نشان دادند؟
4. بعد از استعفای مهندس بازرگان کدام نهاد مسئولیت اداره کشور را به عهده گرفت؟

7) به محمدرضا شاه پهلوی برای سفر به آن کشور اعلام کرد. (شورای انقلاب مسئولیت اداره کشور و تکمیل روند استقرار نظام سیاسی جدید را عهده‌دار شد) 4

1) امام خمینی این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند. (مجلس خبرگان قانون اساسی نیز از تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان حمایت کرد.) (مهندس بازرگان و اعضای کابینه او که با این اقدام موافق نبودند، استعفا کردند) و

2) پس از آنکه نمایندگان مجلس خبرگان قانون اساسی جدید را تدوین و تصویب کردند، این قانون به همه‌پرسی گذاشته شد (آذر ۱۳۵۸) و مورد تأیید اکثر مردم ایران قرار گرفت.

فعالیت ۱

دو سند زیر را که در اسناد کشف شده از لانه جاسوسی به دست آمده است؛ بخوانید:

۱- «دولت آمریکا، روابط تازه‌ای را براساس ضوابط دولت موقت برقرار کرده که مثل گذشته استوار و محکم نیست، ولی دوستانه و همکاری طلبانه است.» ج ۱، ص ۶۰

۲- «ما به دنبال روی کارآمدن دولتی میانه‌رو در ایران هستیم، دولتی که ناسیونالیست‌های مخالف مذهب، آن را اداره کنند و در ضمن، تا قبل از استقرار دولت جدید، ما می‌توانیم طریق نفوذ در ایران را امتحان کنیم. بایستی یک موقعیت توأم با اطمینان و احترام در ایران را رواج دهیم.» ج ۱، ص ۶۷

حدس می‌زنید آمریکا برای نفوذ در ایران چه استفاده‌هایی از سفارت‌خانه خود در ایران، می‌توانست داشته باشد؟ حدس‌ها و دلائل خود را در کلاس، به اشتراک گذاشته و درباره آنها، گفت‌وگو کنید.

5. نخستین رئیس جمهوری اسلامی ایران چه کسی بود؟ **ابوالحسن بنی صدر**

کاوش خارج از کلاس

با مقایسه قانون اساسی مشروطه و قانون اساسی جمهوری اسلامی، سه تفاوت اساسی آنها را در حوزه قدرت و مدیریت سیاسی کشور بیان کنید.

6. نخستین نخست وزیر جمهوری اسلامی ایران چه کسی بود؟ **محمدعلی رجایی**

اعضای هیئت دولت شهید محمدعلی رجایی در دیدار با حضرت امام خمینی

۳- شکل‌گیری هیئت دولت براساس قانون اساسی جدید

با تدوین و تصویب قانون اساسی، زمینه برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و تشکیل دولت دائم فراهم آمد. ابتدا انتخابات ریاست جمهوری (بهمن ۱۳۵۸) انجام شد و **ابوالحسن بنی صدر** به عنوان نخستین رئیس جمهوری اسلامی ایران انتخاب گردید. با فاصله کوتاهی انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز برگزار شد (اسفند ۱۳۵۸).

7) پس از شروع به کار مجلس شورای اسلامی، ابتدا **محمدعلی رجایی** به عنوان نخست‌وزیر معرفی گردید و سپس وزیرای معرفی شده

توسط او از مجلس شورای اسلامی رأی اعتماد گرفتند؛ دولت دائم بر سر کار آمد و مدیریت امور کشور را از شورای انقلاب تحویل گرفت. 7)

7. با انتخاب محمدعلی رجایی به عنوان نخست‌وزیر چه تحول در اداره کشور ایجاد شد؟

1. با تشکیل کدام نهاد تمامی ارکان سیاسی کشور مطابق قانون اساسی شکل گرفتند؟ **کمیته انقلاب اسلامی.**
2. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی کدام نهاد های انقلابی تاسیس شد؟ **سپاه پاسداران. جهاد سازندگی. کمیته امداد امام خمینی نهضت سوادآموزی.**

بنیاد شهید. بنیاد مسکن. بسیج مستضعفین.

1) با برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری (آذر ۱۳۶۱) و تشکیل مجلس خبرگان رهبری، تمامی ارکان سیاسی کشور

مطابق قانون اساسی شکل گرفتند و نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت. 1

4- تاسیس نهادهای انقلابی 3. اولین نهادی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تاسیس شد چه نام داشت و وظیفه آن چه بود؟

تاسیس نهادهای انقلابی یکی از گام‌های مهم و تأثیرگذار در روند استقرار نظام جمهوری اسلامی محسوب می‌شود که هم‌زمان با شکل‌گیری ارکان سیاسی اتفاق افتاد. تنوع و گستره وسیع این نهادها که ابعاد مختلف سیاسی، امنیتی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه را در بر می‌گرفت، بیانگر بینش مدیریت منسجم و جامع حضرت امام بود.

3) بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی کمیته انقلاب اسلامی تاسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت

و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت. 3) 4. مسئولیت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی چه بود؟

4) کمی بعد از آن، جوانان شجاع و مبارز ایرانی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به وجود آوردند تا از آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب

پاسداری کنند. 5) جهاد سازندگی نیز برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها شکل گرفت. 5) همچنین 6) کمیته امداد امام خمینی برای حمایت از محرومان و مستضعفان و نهضت سوادآموزی با هدف ترویج فرهنگ سوادآموزی و کاهش و رفع بی‌سوادی شروع به کار کردند. 6)

بر آنها، دادگاه‌ها و دادسراهای انقلاب اسلامی برای رسیدگی به پرونده‌های مقامات و مأموران رژیم سابق تشکیل شدند. 7)

در بُعد آیینی و مناسکی نیز اولین نماز جمعه به امامت آیت‌الله طالقانی (۵ مرداد ۱۳۵۸) در تهران و سپس به تدریج در سایر

شهرستان‌ها اقامه گردید. 5. هدف از تاسیس جهاد سازندگی چه بود؟

6. مسئولیت کمیته امداد امام خمینی و نهضت سوادآموزی چه بود؟

اقامه نخستین نماز جمعه تهران به امامت آیت‌الله طالقانی در دانشگاه تهران

7. هدف از تشکیل دادگاه و دادسراهای انقلاب اسلامی چه بود؟

8. اولین نماز جمعه به امامت چه کسی و در چه تاریخی و در کجا اقامه گردید؟

به امامت آیت‌الله طالقانی در تهران ۵ مرداد ۱۳۵۸

1. چه عاملی موجب شد که خشم دولتمردان آمریکا نسبت به انقلاب اسلامی ایران دو چندان شود؟
2. مهمترین تلاش ها و توطئه هایی که دشمنان داخلی و خارجی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام دادند چه بود؟
3. در کدام مناطق ایران گروهک ها موجب تفرقه میان اقوام ایرانی شدند؟
4. گروه تروریستی فرقان کدام یک از شخصیت های برجسته انقلابی را ترور کردند؟

بیشتر بدانیم

آیت الله طالقانی

آیت الله سید محمود طالقانی در سال ۱۲۸۹ ش در روستای گلپرد طالقان متولد شد. تحصیلات مقدماتی را در زادگاهش شروع کرد و در تهران و قم به تحصیلات خود ادامه داد و موفق به کسب اجازه اجتهاد از آیت الله شیخ عبدالکریم حائری گردید. او مدت کوتاهی هم برای تحصیل در نجف رحل اقامت افکند و پس از بازگشت از نجف در تهران در مدرسه سپهسالار به تدریس علوم دینی مشغول شد. در سال ۱۳۱۸ به دلیل مبارزه علیه حکومت رضاشاه، مدتی زندانی شد. از سال ۱۳۲۷ فعالیت خود را در مسجد هدایت شروع کرد و با حضور او مسجد هدایت به کانون فعالیت جوانان مسلمان و مبارز تبدیل شد. در سال ۱۳۳۴ به نهضت مقاومت ملی پیوست و به مبارزات خود با حکومت پهلوی ادامه داد. در شرایطی که اعضای جمعیت فداییان اسلام تحت تعقیب بودند، او به نواب صفوی و یارانش پناه داد. در سال ۱۳۳۸ به نمایندگی از سوی آیت الله بروجردی، در کنگره اسلامی قاهره شرکت کرد. به همراه مهدی بازرگان و یدالله سبحانی، نهضت آزادی را تأسیس کرد. چندی بعد زندانی و در سال ۱۳۴۶ از زندان آزاد شد اما به دلیل ادامه مبارزات علیه حکومت پهلوی به زابل تبعید گردید. پس از پایان دوران تبعید به مبارزات خود ادامه داد و در سال ۱۳۵۴ به زندان افتاد که تا آستانه پیروزی انقلاب اسلامی در زندان بود. با پیروزی انقلاب تلاش خود را معطوف به تثبیت نظام جمهوری اسلامی کرد. طالقانی با حکم امام خمینی امامت نخستین نماز جمعه بعد از پیروزی انقلاب را بر عهده گرفت. عضویت در شورای انقلاب و نمایندگی امام خمینی در مجلس خبرگان قانون اساسی از جمله مسئولیت های آیت الله طالقانی بود. او سرانجام در ۱۹ شهریور ۱۳۵۸ در تهران درگذشت.

توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی

1) پیروزی انقلاب اسلامی و پیشرفت موفقیت آمیز روند استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران دشمنان خارجی و داخلی را بسیار آشفته و ناراحت کرد. با تسخیر لانه جاسوسی و افشا شدن نقش آمریکا در توطئه علیه انقلاب اسلامی، خشم دولتمردان آمریکایی دو چندان شد (مهم ترین توطئه ها و تلاش هایی که دشمنان داخلی و خارجی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام دادند به شرح زیرند :

۱- ایجاد آشوب و ناامنی

3) گروهک های ضد انقلاب با حمایت دشمنان خارجی انقلاب اسلامی در مناطق مختلف کشور به ویژه کردستان، خوزستان، سیستان و ترکمن صحرا (در استان گلستان کنونی) در صدد برآمدند که یکپارچگی و زندگی مسالمت آمیز اقوام ایرانی را به اختلاف و تفرقه تبدیل کنند و مسائل و مشکلات زیادی برای کشور و مردم آن مناطق به وجود آورند 3

۲- ترور شخصیت ها و مردم انقلابی

4) مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک تروریستی فرقان برخی از شخصیت های برجسته انقلابی مانند سپهدولی الله قرنی، رئیس ستاد مشترک ارتش، آیت الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب و از یاران نزدیک امام خمینی، دکتر مفتاح حاج مهدی عراقی و آیت الله قاضی طباطبایی را که از مبارزان سرشناس بودند، به شهادت رساند و به جان حجت الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی و آیت الله ربانی شیرازی نیز، که از شخصیت های مبارز به شمار می رفتند، سوء قصد کرد. پس از دستگیری اعضای گروه فرقان، سازمان مجاهدین خلق (منافقین) ترور را آغاز کردند و عده زیادی از مسئولان و شمار کثیری از مردم عادی را در کوچه و بازار به شهادت رساندند. رد پای این فرقه، در اغلب ترورها، تخریب ها و تلاش ها برای براندازی نظام اسلامی در سال های بعدی نیز دیده می شود. آنها با پشتیبانی سازمان های اطلاعاتی دشمن، کوشیدند تا برخی اعتراضات مردمی در سال های اخیر را به سوی اغتشاش و آشوب سوق دهند.

امروزه سازمان مجاهدین خلق با فعالیت گسترده در فضای مجازی، تمام امکانات خود و نظام سلطه را به کار می‌گیرند تا ناامیدی، سستی، احساس حقارت و ترس از دشمن را در فضای روانی و ذهن ایرانیان، پراکنده سازند.

بیشتر بدانیم

یک توضیح

استاد شهید مرتضی مطهری

شهید مطهری

شهید مطهری در سال ۱۲۹۸ در فریمان در خراسان به دنیا آمد. پس از تحصیلات مکتب‌خانه‌ای، عازم حوزه علمیه مشهد شد و سپس تحصیلاتش را در حوزه علمیه قم ادامه داد. در قم از محضر آیت‌الله بروجردی، امام خمینی، علامه طباطبایی بهره برد. در سال ۱۳۳۴ فعالیت علمی خود را در دانشکده الهیات دانشگاه تهران آغاز کرد. در جریان قیام پانزده خرداد بازداشت و مدتی زندانی شد. در سال ۱۳۴۶ با عده‌ای از فعالان مذهبی، حسینیه ارشاد را تأسیس کرد و در آنجا به روشنگری ادامه داد. به دلیل توجه به مشکلات جهان اسلام و به ویژه فلسطین، در سال ۱۳۴۸ مدتی بازداشت شد.

با اوج‌گیری انقلاب و هجرت امام خمینی به پاریس، به آنجا رفت و در حلقه مشاوران و یاران نزدیک امام خمینی قرار گرفت و به عضویت شورای انقلاب در آمد. استاد مطهری در شامگاه ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸ توسط گروه فرقان به شهادت رسید. آثار شهید مطهری در تبیین مبانی نظری انقلاب، بیداری مسلمانان و مقابله با تهاجم فرهنگی نقش اساسی داشته است.

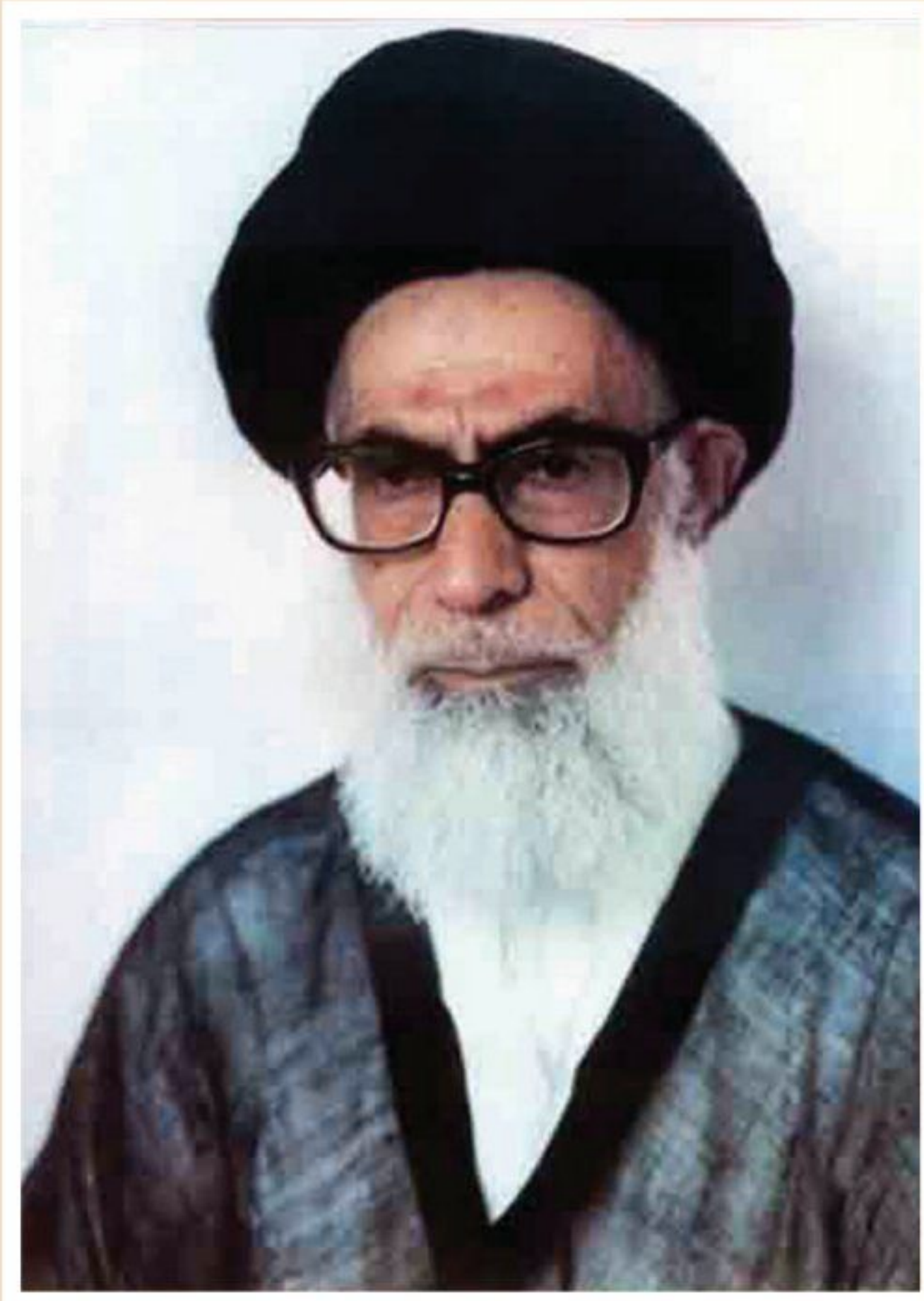
کاوش خارج از کلاس

به انتخاب معلم خود، بخش‌هایی از آثار شهید مطهری را انتخاب کرده، و خلاصه‌ای از آن را جهت بحث و گفت‌وگو در کلاس، آماده کنید.

بخشی از کارنامه جنایت سازمان مجاهدین خلق

۶ تیر ۱۳۶۰	سوء قصد به جان آیت‌الله خامنه‌ای، امام جمعه تهران و نماینده امام در شورای عالی دفاع
۷ تیر ۱۳۶۰	انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی و شهادت ۷۲ تن از مسئولان، از جمله آیت‌الله بهشتی، رئیس شورای عالی قضایی، چهار وزیر و ۲۷ نماینده مجلس شورای اسلامی
۸ شهریور ۱۳۶۰	انفجار دفتر نخست‌وزیری و شهادت محمد علی رجایی، رئیس جمهوری، و دکتر محمد جواد باهنر، نخست‌وزیر
۱۴ شهریور ۱۳۶۰	انفجار دفتر دادستانی و شهادت آیت‌الله علی قدوسی، دادستان کل کشور
۲۰ شهریور ۱۳۶۰	شهادت آیت‌الله سید اسدالله مدنی، امام جمعه تبریز در محراب نماز
۲۰ آذر ۱۳۶۰	شهادت آیت‌الله سید عبدالحسین دستغیب، امام جمعه شیراز، هنگام عزیمت برای اقامه نماز جمعه
۱۱ تیر ۱۳۶۱	شهادت آیت‌الله محمد صدوقی، امام جمعه یزد، در محراب نماز جمعه
۲۳ مهر ۱۳۶۱	شهادت آیت‌الله عطاءالله اشرفی اصفهانی، امام جمعه کرمانشاه در محراب نماز جمعه
۲۱ فروردین ۱۳۷۸	شهادت امیر سپهبد علی صیاد شیرازی، جانشین ستاد فرماندهی کل قوا
۱۳۶۰ به بعد	شهادت هزاران نفر از اقشار مختلف مردم ایران به جرم انقلابی و حزب‌اللهی بودن و یا حتی به جرم داشتن ظاهر اسلامی

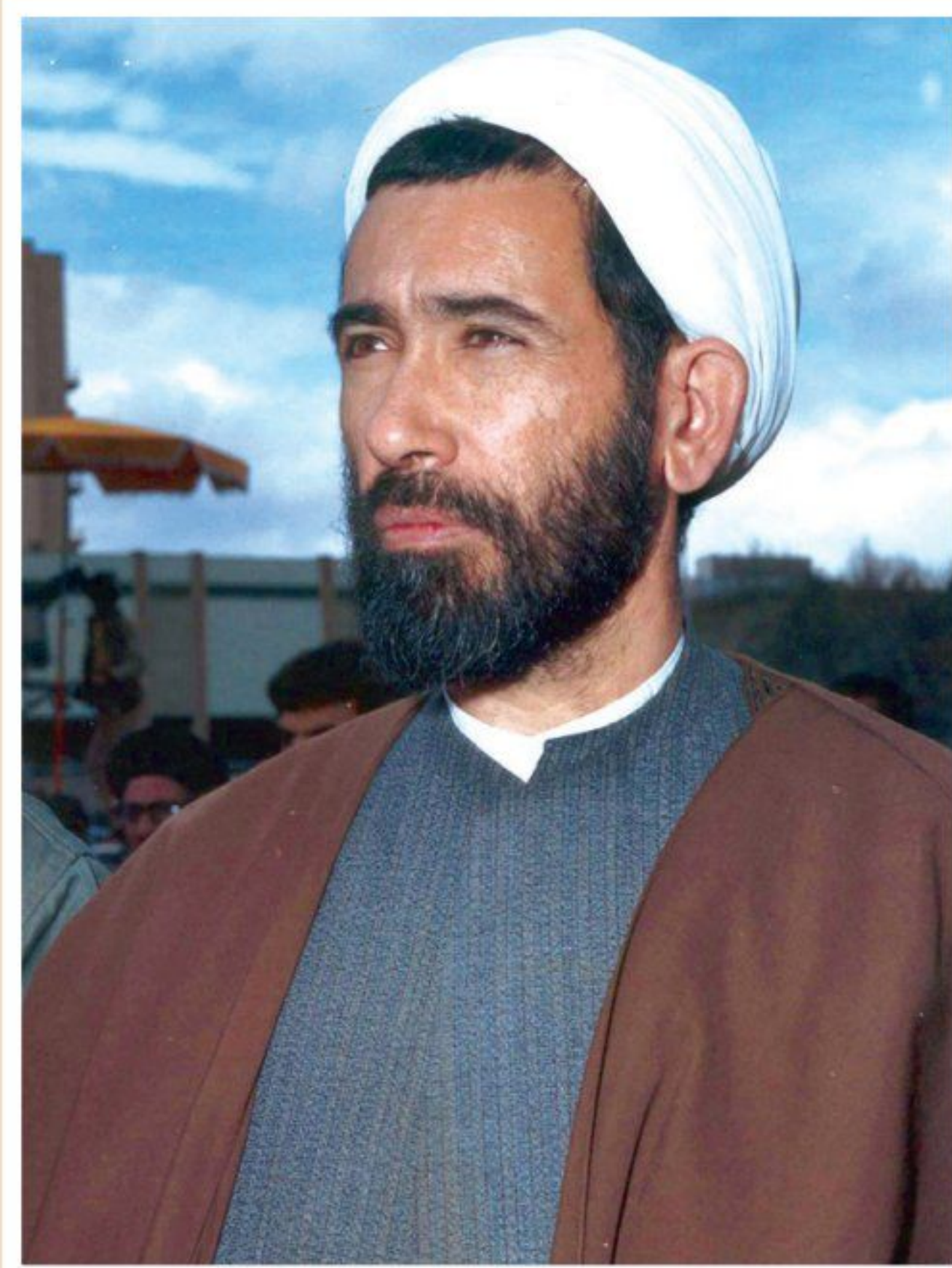
1. دلیل حمله نظامی آمریکا به طبرس چه بود؟ و نتیجه آن چه شد؟

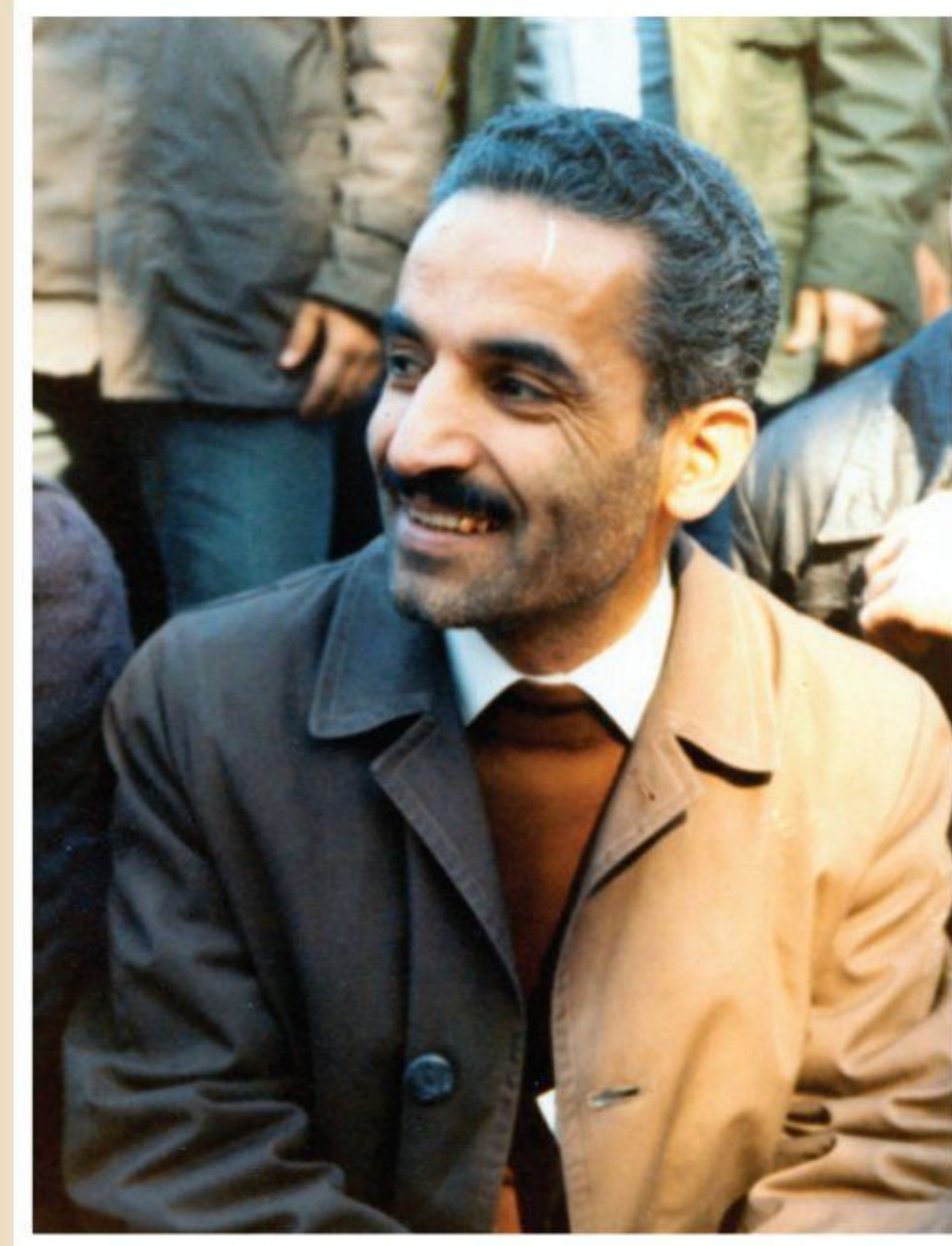
شهید دستغیب

شهید بهشتی

شهید باهنر

شهید رجایی

3- حمله نظامی آمریکا به طبرس

پس از اینکه دانشجویان پیرو خط امام سفارت آمریکا در تهران را تسخیر و اعضای سفارت را بازداشت کردند، دولتمردان آمریکایی در شرایط دشواری قرار گرفتند. از این رو، آمریکا با طراحی یک عملیات پیچیده نظامی، اقدام به پیاده کردن نیروهای ویژه خود در صحرای طبرس کرد (۵ اردیبهشت ۱۳۵۹). مأموریت این گروه زبده نظامی، تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود اما با عنایت خداوند، وقوع توفان شن و کاهش دید خلبانان آمریکایی باعث سقوط چند فروند بالگرد نظامی و کشته شدن تعدادی از نیروهای مهاجم شد. بقیه نیز با به جا گذاشتن بخشی از تجهیزات، اسناد و مدارک مجبور به فرار شدند¹

۱- محمد منتظر قائم، فرمانده سپاه یزد، که بی درنگ پس از اطلاع از حضور آمریکاییان در صحرای طبرس خود را به آنجا رسانده بود، بر اثر بمباران هوایی، که به دستور ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهور وقت صورت گرفت، به شهادت رسید. طی این بمباران هوایی، بخش مهمی از اسناد و مدارک بر جای مانده از آمریکایی ها، از بین رفت.

1. سازمان نقاب چه سازمانی بود و با حمایت چه کسانی کودتایی را طراحی کردند و هدفشان از طراحی کودتا چه بود؟
2. چرا پس از پیروزی انقلاب اسلامی دشمن به ویژه آمریکایی‌ها تلاش کردن در نظام انقلابی که پس از سقوط پهلوی برپا می‌گردد نفوذ کنند؟
3. یکی از توطئه‌های دشمنان علیه جمهوری اسلامی ایران نفوذ است درباره آن توضیح دهید
4. انواع نفوذ را نام ببرید **نفوذ شخصی و موردی_ نفوذ جمعی و جریان**
5. در نفوذ فردی اشخاص را با چه وعده‌هایی فریب می‌دهند؟

بقایای لاشه هواپیماها و بالگردهای آمریکایی در طبس

۴- طراحی کودتا

1 در تیر ۱۳۵۹، تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به «سازمان نقاب»، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق کودتایی را طراحی کردند. کودتاچیان قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی ایران را ساقط کنند. این توطئه اندکی پیش از اجرا کشف و خنثی شد. 1

حزب توده نیز که به نفع حکومت شوروی در ایران جاسوسی می‌کرد، در سال ۱۳۶۰ش، قصد کودتا داشت که این توطئه نیز کشف و سران آن دستگیر شدند.

۵- نفوذ

2 ماه‌ها پیش از پیروزی انقلاب، دشمن به ویژه آمریکایی‌ها، با ایجاد ارتباط و نزدیک شدن به برخی جریان‌ها و چهره‌های مذهبی و سیاسی، تلاش کردند در «نظام انقلابی» که پس از سقوط پهلوی برپا می‌گردد، نفوذ کنند؛ راهبردی که در تمام سال‌های پس از انقلاب نیز، ادامه داشت. 2

3 نفوذ که یکی از روش‌های ورود به جبهه مقابل در جنگ نرم است، روشی خاموش و تدریجی بوده و در بسیاری موارد، هدف مورد نفوذ، بدون آنکه خود بفهمد، طعمه دشمنان قرار می‌گیرد. هزینه نظامی در این روش، به شدت کاهش پیدا کرده و مهم‌تر از همه، دشمن هیچ‌گاه به شکل واضح و روشن، آشکار نمی‌شود و به همین دلیل، شناسایی و طرد نمی‌شود. 3

5 نفوذ می‌تواند مربوط به یک شخص و موردی باشد. در این نوع نفوذ، جبهه دشمن بر یک فرد تمرکز کرده و با انواع مختلفی از روش‌های فریبنده، مانند پول، مقام، جاذبه‌های جنسی یا با اقناع ذهن وی، بر فکر و اراده هدف او تسلط می‌یابد. 4 چنین فردی، دیگر نیرویی از نیروهای دشمن بوده و خواسته یا ناخواسته، طبق اهداف دشمن عمل خواهد کرد. نفوذ فردی و موردی، در مواردی که فرد مورد هدف قرار گرفته از موقعیت سیاسی یا مذهبی یا اقتصادی خاصی برخوردار باشد، تاثیرگذاری چندین برابری خواهد داشت.

۱- در جنگ نرم، به جای آنکه جسم و بدن دو طرف جنگ در مواجهه‌ای نظامی در مقابل یکدیگر قرار گیرد، افکار، باورها، عواطف و اراده‌های دو طرف در مقابل یکدیگر قرار می‌گیرد. در این جنگ، هر فردی که شکست بخورد، کشته نمی‌شود، بلکه وارد نیروهای جبهه مقابل شده است.

1. در نفوذ جمعی و جریانی چه چیزی مورد هدف قرار می‌گیرد؟

2. از پیامدهای جدی نفوذ جمعی و جریانی چیست؟

3. امام خمینی پس از تنفيذ حکم ریاست جمهوری بنی صدر چه مقام‌های دیگر را به بنی صدر واگذار کرد؟

4. بنی صدر با اختلاف افکنی میان مسئولان و نهاد‌های نظام به کدام گروه‌های ضد انقلاب نزدیک شد؟

5. دلیل پرکناری بنی صدر از فرماندهی کل قوا چه بود؟

گاهی نیز نفوذ به شکل جمعی و جریانی طراحی می‌شود. در این 7 (با خلع بنی صدر، محمد علی رجایی در دومین دوره انتخابات

نوع نفوذ)، سیستم فکری و محاسباتی یک گروه از افراد انسانی

و حتی در مواردی، نظام فکری یک جامعه، مورد هدف قرار

می‌گیرد. ایجاد جریان‌های فکری مختلف فرهنگی، سیاسی و

مذهبی که با باورها، آرمان‌ها و ارزش‌های جامعه هدف متفاوت

و مخالف است 2) از پیامدهای جدی این نوع نفوذ است که در

آن، از روش‌های مختلف تبلیغی و رسانه‌ای به عنوان یکی از

مؤثرترین ابزارها استفاده می‌شود. در نفوذ جمعی، مردم و افراد

گروه هدف، به شکلی فکر کرده و زندگی می‌کنند که در مسیر

اهداف دشمن قرار دارد) 2

3 تثبیت نظام جمهوری اسلامی ایران

پس از انتخاب ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین

رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی علاوه بر تنفيذ حکم

ریاست جمهوری وی، فرماندهی کل قوا و ریاست شورای انقلاب

را نیز به او واگذار کردند. قرار گرفتن در چنین موقعیت و مقامی

بنی‌صدر را چنان مغرور کرد که از پذیرش محمد علی رجایی،

چهره انقلابی و مورد اعتماد امام و مردم، برای نخست‌وزیری

امتناع می‌ورزید، سرانجام، با اصرار نمایندگان مجلس شورای

اسلامی رجایی نخست‌وزیر 4) (بنی‌صدر سپس با اختلاف افکنی

میان مسئولان و نهادهای نظام، روز به روز از خط امام فاصله

گرفت و به گروه‌های منحرف و معاند، مانند سازمان مجاهدین

خلق، نزدیک شد) 4) (با شروع جنگ تحمیلی نیز نیروهای سپاه

پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط

خرمشهر را فراهم آورد. این اعمال و رفتار سبب شد که امام

خمینی او را از فرماندهی کل قوا برکنار کند) 5) چند روز بعد هم

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت سیاسی او رأی

دادند. این رأی به تأیید امام خمینی رسید و بنی‌صدر از منصب

ریاست جمهوری نیز عزل گردید (خرداد ۱۳۶۰). 9. چرا دوره ریاست جمهوری رجایی کوتاه بود؟

10. پس از شهادت رجایی و باهنر کشور چگونه اداره می‌شد؟

11. سومین رئیس‌جمهور ایران چه کسی بود؟ آیت الله خامنه‌ای

12. آیت الله خامنه‌ای برای پست نخست‌وزیری چه کسی به مجلس معرفی کرد؟ میرحسین موسوی

13. دوره ریاست جمهوری آیت الله خامنه‌ای چگونه بود؟

14. مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان چه کسی و چرا تشکیل شد؟ و مرکب از چه کسانی بود؟

1. امام خمینی در چه تاریخی و در چند سالگی رحلت کردند؟
2. چه کسی خبر ارتحال امام خمینی را به اطلاع مردم ایران و جهان رساند؟
3. آیت الله خامنه ای چگونه به رهبری نظام جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد؟

بیشتر بدانیم

بازنگری در قانون اساسی

در اواخر زندگانی حضرت امام، عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی از ایشان درخواست کردند که قانون اساسی بازنگری و اصلاح شود. امام خمینی در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۶۸، هیئتی متشکل از ۲۰ نفر از شخصیت‌های مذهبی و سیاسی و ۵ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی را مأمور این کار کردند. هنوز فعالیت این هیئت به پایان نرسیده بود که بنیان‌گذار جمهوری اسلامی از دنیا رفتند، اما روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی ادامه یافت. مهم‌ترین تغییر و اصلاحی که در قانون اساسی صورت گرفت، حذف منصب نخست‌وزیری و سپردن ریاست هیئت دولت به رئیس‌جمهور بود. همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد. سرانجام با نظر مساعد حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب، همه‌پرسی اصلاحات قانون اساسی در ۶ مرداد ۱۳۶۸ برگزار شد و مردم به آن رأی مثبت دادند. هم‌زمان با این همه‌پرسی، انتخابات پنجمین دوره ریاست جمهوری نیز انجام گرفت و حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی به عنوان چهارمین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد.

ارتحال امام خمینی علیه‌السلام و انتخاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به رهبری

- 1) امام خمینی در شامگاه ۱۳ خرداد ۱۳۶۸ بعد از یک دوره بیماری در ۸۷ سالگی از دنیا رفتند. (خبر ارتحال حضرت امام را یادگار گرامی ایشان حجت‌الاسلام سید احمد خمینی صبح روز بعد به اطلاع مردم ایران و جهان رساند. دو روز بعد، پیکر مطهر امام شهیدان در میان حزن و اندوه میلیون‌ها نفر از تشییع‌کنندگان در بهشت زهراي تهران به خاک سپرده شد.
- 3) بلافاصله پس از رحلت بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران، مجلس خبرگان رهبری تشکیل جلسه داد و با اکثریت قریب به اتفاق آرا، حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای را به دلیل داشتن شرایط و ویژگی‌های مندرج در اصل یکصد و نهم قانون اساسی^۱ به مقام رهبری برگزید. (۱۳ خرداد ۱۳۶۸).

نمایی از تشییع جنازه میلیونی امام خمینی علیه‌السلام

۱- این شرایط عبارت‌اند از: اجتهاد، عدالت، تقوا، بینش صحیح سیاسی و اجتماعی، درایت، تدبیر، شجاعت و توانمندی‌های مدیریتی.

1. حضرت آیت الله خامنه‌ای از ابتدای نهضت تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی چه نقشی داشتند؟
2. آیت الله خامنه‌ای در دوران حکومت جمهوری اسلامی دارای چه مقام و جایگاهی بودند؟
3. آیت الله خامنه‌ای در چه تاریخی و مورد هدف تروریستی کدام گروه قرار گرفت؟

حضرت آیت الله خامنه‌ای هنگام خواندن وصیت‌نامه حضرت امام در مجلس خبرگان ۱۴ خرداد ۱۳۶۸

1) حضرت آیت الله خامنه‌ای از ابتدای نهضت تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان شاگرد و پیرو حضرت امام خمینی ره حضور و نقش فعالی در مبارزه با رژیم پهلوی داشتند؛ از این رو، بارها دستگیر، زندانی و تبعید شدند. ¹ ² ایسان در دوران جمهوری اسلامی و در شرایطی که کشور گرفتار توطئه‌های پیچیده دشمنان خارجی و ضد انقلاب داخلی و نیز جنگ تحمیلی بود، همچون یآوری بصیر و ثابت قدم در خدمت انقلاب و حضرت امام بودند

و مسئولیت‌های خطیری را عهده‌دار شدند که از جمله آنها دو دوره ریاست جمهوری است ² (معظم‌له در تیر ۱۳۶۰، هدف حمله تروریستی مجاهدین خلق قرار گرفتند که به شدت جراحت برداشتند و به شرف جانبازی انقلاب اسلامی نایل آمدند) ³ خبرگان ملت بر اساس چنین ویژگی‌ها و سوابقی، ایشان را برای رهبری انقلاب اسلامی، صالح، شایسته و لایق تشخیص دادند.